



# תהלים אביר יעקב

לקט ביאורים ופירושים על  
ספר התהלים  
ממשנתו הטהורה של

רבינו  
יעקב אביהצירא  
זצוק"ל

יו"ל ע"י קרן טללי ברכה'  
שע"י מוסדות אביר יעקב

תשפ"ד

במיתותא דשמיא

תהלים 'אביר יעקב'  
נערך על ידי  
קרן מללי ברכה

©

כל הזכויות שמורות  
לישיבת אביר יעקב  
אור מאיר שמחה  
נהריה  
חז' אביר יעקב 27 נהריה

היות ומושקע במהדורה חדשה מטאורת זו הון רב וניעה רבה לכן ע"פ ר"ן תורה  
ולתבדיל עש"י הזכויות בכל המדינות אנו אוסרים בכל תוקף כל הדפסה, צילום  
והעתקה כולל העתקה חלקית מספר זה, וכן אין לתרגם או לאחסן במחשב או  
לקלוט בכל דרך שהיא כל חלק שהוא מהספר, וכן אין לעשות שימוש מסחרי  
בחומר הנדפס בביאורים, במקורות ובכל ההוספות, ואין הספר נמכר אלא על  
פנת שלא יעשה בו שימוש שלא כר"ן, ושאריית ישראל לא יעשו עולה.

נדפס על נייר חז"ל שאין בו חשש חילול שבת

נדפס בארץ ישראל  
Printed in E. ISRAEL.

לדורות: "פרנק" ירושלים

עיצב שטיינברג, פול  
עיצב: הרב ישראל אלפנט

אֲשֶׁר־תִּדְפְּנוּ רוּחַ: הַ עַל־כֵּן | לֹא־יִקְמוּ  
 רָשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט, וְחַטָּאִים בַּעֲדַת  
 צְדִיקִים: וְכִי־יִדְרֹעַ יְהוָה דָּרְךְ צְדִיקִים,  
 וְדָרְךְ רָשָׁעִים תֵּאבֵד:

ידבר לכל אדם שלא יתחכם על מידותיו של הקב"ה, ואם יש לאדם איזה שמחה שיהיה ברעדה, שלא יגרמו חטאיו שתהפך השמחה:

ב « לָמָּה רָגַשׁוּ גוֹיִם, וְלֵאמֹים יְהַגְּדוּ־  
 רִיק: בַּ יִּתְיַצְּבוּ | מַלְכֵי־אֲרָץ,  
 וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ־יַחַד, עַל־יְהוָה וְעַל־  
 מְשִׁיחוֹ: גַּ נִּגְתָּקָה אֶת־מוֹסְרוֹתֵימוֹ,  
 וְנִשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ: דַּ יּוֹשֵׁב  
 בַּשָּׁמַיִם יִשְׁחַק, אֲדֹנָי יִלְעַג־לָמוֹ: הַ אֲזַ  
 יִדְבַר אֱלִימוֹ בְּאָפוֹ, וּבַחֲרוֹנוֹ יִבְהַלְמוֹ:

◆ פניני אביר יעקב ◆

הזמנים הנזכרים לעיל פלם שוין  
 לטובה, וזהו 'ובתורתו יִהְיֶה  
 יומם וְלַיְלָה' וכו':  
 (שכל טוב, מאמר 'ג' כתות')

בדָּרְךְ 'אֲשֶׁר לֹא הִלָּךְ' וכו', ונגד  
 'ובקומך' - 'לֹא עָמַד' וכו', ונגד  
 'בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ' - 'ובמושב', גם  
 בְּכָל־לְבָבְךָ וכו'. ומִפְרֹשׁ 'כִּי  
 אִם בְּתוֹרַת ה', דְּהִינּוּ כָּל



וַיֹּאמֶר נִסְכָּתִי מִלְּפָנֶיךָ, עַל-צִיּוֹן הַר-קֹדֶשׁ:  
 וְאַסְפְּרָה אֶל חֵק, יְהוָה אָמַר אֵלַי בְּנֵי  
 אֶתָּה, אֲנִי הַיּוֹם יְלֻדְתִּיךָ: <sup>ח</sup> שָׁאַל מִמֶּנִּי,  
 וְאַתָּנָה גוֹיִם נַחֲלָתֶךָ, וְאַחֲזַתְךָ אֶפְסֵי-



שֶׁתִּבְנֶה אֵין בָּהּ אֵלָא סְפִירָה  
 וְאַחַר כֵּן נִבְנִית וְנַעֲשִׂית בַּת  
 עֶשֶׂר סְפִירוֹת פִּידוּעַ. אֵל חֵק  
 גִּימְטְרִיא זֶה הַחֲסָדִים שְׁבַתְחֻלָּה  
 נִבְנִית עַל יְדֵי הַגְּבוּרוֹת וְאַחַר  
 כֵּן מִתְמַתְקֶת בְּחֲסָדִים. וְזֶהוּ  
 אֶסְפְּרָה אֶל חֵק. אֶסְפְּרָה הֵם  
 הַגְּבוּרוֹת הַקּוֹדְמִים לְבִנְיָנָה וְאַחַר  
 כֵּן אֵל חֵק הֵם הַחֲסָדִים כְּאִמּוֹר  
 וְדַבֵּר זֶה חֵק קְבוּעַ בְּכָל יוֹם  
 וַיּוֹד הַמְּלֹךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם  
 אָמַר אֲנִי נִזְהָר בְּדַבֵּר זֶה בְּכָל יוֹם  
 חֵק וְלֹא יַעֲבֹר. וּמִשׁוֹם הֵכִי זְכִיתִי  
 עַד שֶׁאָמַר לִי ה' בְּנֵי אֶתָּה,  
 דְּמֵאַחַר שֶׁאֲנִי מַחְבֵּר הַנְּיֻט הַחֲסָד  
 עִם הַגְּבוּרָה וְהוּי בִּי. אָמַר לִי  
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גַם אֶתָּה נִקְרָא  
 בְּנֵי. וּבְכָל יוֹם אֲנִי עוֹשֶׂה  
 דְּבַר זֶה מִחֲדָשׁ. וְגַם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ  
 הוּא בְּכָל יוֹם קוֹרָא אוֹתִי בֵן  
 מִחֲדָשׁ וְזֶהוּ אֲנִי הַיּוֹם יְלֻדְתִּיךָ.

ע"י חיבור החסד עם גבורה בכל יום  
 נחשב ב"ן

ב (ז-יב) אֶסְפְּרָה אֶל חֵק ה' אָמַר  
 אֵלַי בְּנֵי אֶתָּה אֲנִי הַיּוֹם  
 יְלֻדְתִּיךָ. לְפִי שֶׁדוּד הַמְּלֹךְ עָלָיו  
 הַשְּׁלוֹם נִתְבוֹנֵן בְּדַבֵּר הַזֶּה  
 שֶׁנַּעֲשֶׂה מִחֲדָשׁ בְּכָל יוֹם שֶׁבְּכָל  
 יוֹם נִבְנִית הַמְּלָכוֹת מִחֲדָשׁ כְּדֵי  
 שֶׁתִּזְדַּוֵּג. וְזֶה עַל יְדֵי חִבּוּר  
 הַחֲסָדִים עִם הַגְּבוּרוֹת. וְזֶה תְּלוּי  
 בְּיַד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְחֵק קְבוּעַ מִדֵּי  
 יוֹם בְּיוֹמוֹ. וְזֶהוּ שֶׁאָמַר אֶסְפְּרָה  
 אֶל חֵק, מֵלֵת אֶסְפְּרָה בָּהּ פ"ר  
 שֶׁהֵם דִּינֵי מִנְצַפ"ךְ, וְעוֹד בָּהּ ס"ה  
 שֶׁהוּא גִימְטְרִיא אֲדָנִי, שֶׁהִיא  
 הַמְּלָכוֹת הַנִּבְנִית תְּחֻלָּה עַל יְדֵי  
 הַגְּבוּרוֹת שֶׁהֵם פ"ר, וְזֶהוּ ס"ה  
 פ"ר, דֵּהֵינּוּ הַמְּלָכוֹת שֶׁהִיא ס"ה  
 נִבְנִית עַל יְדֵי פ"ר דִּינֵי מִנְצַפ"ךְ.  
 וְעוֹד אֶסְפְּרָה לְשׁוֹן סְפִירָה, רְמֵז  
 בָּהּ דֵּהַמְּלָכוֹת קָדְמִים

אָרְיָ: ַ תְּרַעַם בְּשֵׁבֶט בְּרֹזֶל, בְּכָלִי  
 יוֹצֵר תִּנְפָצִים: ַ וְעַתָּה מְלָכִים הַשְּׁכִילוּ,  
 הַוֹסְרוּ שְׁפִטֵי אָרְיָ: ַ עֲבְדוּ אֶת־יְהוָה

◆ פניני אביר יעקב ◆

הַגְּבוּרָה. וְנִשְׁאַרָה הַגְּבוּרָה לְבַדָּה  
 בְּלִי מִתּוֹק אִזְ הַגְּבוּרָה כּוֹעֶסֶת  
 עֲלֵיכֶם וְתִהְיֶה נֶאֱבָדִים חֵס וְשְׁלוֹם  
 מִדְּרָךְ חַיִּים וְזֶהוּ פֶן יֶאֱנַף וְתֵאבְדוּ  
 דְרָךְ. וּמִלַּת דְרָךְ הִיא גִימְטְרִיָּא  
 שְׁנֵי הַיּוֹי"ת וְשְׁנֵי אֱלֹהִים, דְּחִבּוּר  
 הַחֲסָדִים עִם הַגְּבוּרוֹת הוּא  
 חִבּוּר הַיּוֹי"ה אֱלֹהִים שֶׁהוּא  
 שְׁמָא שְׁלִים פִּידוּעַ. וְעַל יְדֵי  
 חִבּוּרֵם זֹכָה אֲדָם לְדְרָךְ הַחַיִּים  
 הַנִּצְחָיִים וּבְהַעֲדָר חִבּוּרֵם נֶאֱבָדָה  
 דְרָךְ הַחַיִּים, וְזֶהוּ וְתֵאבְדוּ דְרָךְ,  
 וְאָמַר פִּי יִבְעַר כִּמְעַט אִפּוּ, דְּהִינּוּ  
 הַגְּבוּרָה פִּינּוּן שֶׁנִּשְׁאַרָה בְּלִי  
 מִתּוֹק מִיַּד בּוֹעֶרֶת, וְאִשְׁרֵי  
 כָּל חוֹסֵי בּוּ, דְּהִינּוּ מִשְׁתַּדְּלִי  
 לְחִבְרֵי הַחֲסָדִים עִם הַגְּבוּרוֹת  
 כְּדֵי שִׁיתְמַתְקוּ. כָּל חוֹסֵי  
 גִימְטְרִיָּא זֶה חֲסָדִים, דְּכָל הַגּוֹרֵם  
 לְהַמְשִׁיךְ הַחֲסָדִים וּלְחִבְרֵם עִם  
 הַגְּבוּרוֹת אִשְׁרֵי:

וְאִפְשָׁר לְרַמֵּז זֶה עוֹד בְּמָה  
 שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו  
 הַשְּׁלוֹם וְנִשְׁקוּ בַר פֶּן יֶאֱנַף  
 וְתֵאבְדוּ דְרָךְ פִּי יִבְעַר כִּמְעַט אִפּוּ  
 אִשְׁרֵי כָּל חוֹסֵי בּוּ. הִנֵּה מִלַּת בַּר  
 הִיא בּוּ. דְּתַרְגוּם בּוּ הוּא בַר. וְעוֹד  
 נִשְׁקוּ בַר רֵאשִׁי תְבוּת בּוּ וְאָמַר  
 דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם לְבָנֵי  
 יִשְׂרָאֵל הַשְּׁתַדְּלוּ וְחִזְקוּ וְאִמְצוּ עַל  
 מַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים שֶׁתַּחֲבִּרוּ  
 הַחֲסָדִים עִם הַגְּבוּרוֹת וְיִהְיֶה בָנִים  
 מְמַזְגִּים וּמִתּוֹקִים מְדַבֵּשׁ וְנֹפֶת  
 צוּפִים כְּדֵי שֶׁגַּם אֲתֶם תִּקְרְאוּ  
 בָנִים לְמָקוֹם וּמִשׁוּם הִכִּי נִרְמַז  
 בּוּ בְּרֵאשִׁי תְבוּת נִשְׁקוּ בַר  
 כְּאָמַר, כְּלוֹמַר דְּעַל יְדֵי שֶׁאֲתֶם  
 מִנְשָׁקִים הַבּוּ דְּהִינּוּ שֶׁתַּחֲבִּרוּ  
 הַיּוֹי"ת הַחֲסָד עִם הַיּוֹי"ת הַגְּבוּרָה  
 כְּאָמַר גַּם אֲתֶם תִּקְרְאוּ בָנִים  
 שֶׁהוּא בּוּ הַרְמוּז בְּרֵאשִׁי תְבוּת  
 נִשְׁקוּ בַר כְּאָמַר.

(מעגלי צדק אות צ דמנצפ"ך)

וְאָמַר שֶׁאֵם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן  
 וְתַחֲבִרוּ הַחֲסָד עִם



בִּירָאָה, וְגִילוּ בְרַעְדָּה: יב נִשְׁקוּ-בַר,  
פֶּן-יֵאָנֶף | וְתֹאבְדוּ דָרְךְ כִּי-יִבְעַר  
כַּמַּעַט אַפּוֹ, אֲשֶׁרִי כָל-חֹסֵי בּוֹ:

שאם בא לאדם איזה עונש אל יקוץ בתוכחתו, שמא לפי חטאו היה חייב יותר, והקב"ה מתחסד עמו:

ג « מִזְמוֹר לְדָוִד, בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי |  
אֲבֻשָׁלוֹם בְּנוֹ: ד יִהְיֶה, מִהֲרַבּוֹ צָרִי,  
רָבִים קָמִים עָלַי: ג רַבִּים אֹמְרִים  
לְנַפְשִׁי, אֵינִי יִשׁוּעָתָה לּוֹ בֵּאלֹהִים סֵלָה:  
ד וְאַתָּה יְהוָה מִגֵּן בְּעַדִּי, כְּבוֹדִי וּמְרִים  
רֵאשִׁי: ה קוֹלִי אֶל-יְהוָה אֶקְרָא, וַיַּעֲנֵנִי

◆ פניני אביר יעקב ◆

שאמר דוד המלך עליו השלום היא לשון ברור וטהרה, וכוננתו על הברורין של הניצוצין, דעקר כל העבודה והתורה הפל כאשר לכל כדי לברר הניצוצות:

(שערי תשובה, אות טז)

כוונת הכתוב 'נשקו בר' על ברור ניצוה"ק

(יב) נִשְׁקוּ בַר פֶּן יֵאָנֶף וְגו'. יש להתבונן במה שאמר דוד המלך עליו השלום 'נשקו בר', למי קרא 'בר' ומהו 'נשקו', וכן נמי סיום הפסוק יש להתבונן מהו כוננתו. ואפשר לומר דמלת 'בר'



מִהֵרָא קִדְשׁוֹ סֶלָה: וְאֲנִי שָׁכַבְתִּי  
 וְאִישָׁנָה, הִקְיִצוּתִי, כִּי יִהְיֶה יִסְמְכֵנִי:  
 וְלֹא-אִירָא מִרְבָּבוֹת עִם, אֲשֶׁר סָבִיב  
 שְׁתוֹ עָלַי: הַ קּוֹמָה יִהְיֶה | הוֹשִׁיעֵנִי  
 אֱלֹהֵי, כִּי-הִכִּיתָ אֶת-כָּל-אֹיְבֵי לְחֵי,  
 שְׁנֵי רַשָּׁעִים שִׁבְרָתָ: לְיִהְיֶה הַיְשׁוּעָה,  
 עַל-עַמֶּךָ בְּרִכְתֶּךָ סֶלָה:



שלם מאיר בה עם ש"ע נהורין.  
 והאדם הגורם שיתחדדו אותיות  
 הו"ה על ידו עם ש"ע נהורין  
 ויאירו בפשינה, בודאי נמחלו כל  
 עונותיו, ויזכה לברכות עליונים.  
 וזהו שאמר לה' הישועה, לה'  
 האמור כאן היא הפשינה, ודהינו  
 כפשתה' לה' שהיא הפשינה  
 הישועה, דהינו מאיר בה שם  
 הו"ה בפלמות עם ש"ע נהורין,  
 הגורם דבר זה מבני עמך, גורם  
 שעל ידו יתברכו כל עמך, וזהו  
 על עמך ברכתך סלה:

(אלף בינה, אות ש)

ע"י רוח נשברה זוכין לברכה וישועה

ג (ט) לה' הישועה על עמך ברכתך  
 סלה. עמך ברכתך גימטריא רוח  
 נשברה, לרמז דאימתי הישועה  
 והברכה תבוא לעמך, בזמן שזוכים  
 לרוח נשברה שהיא חשבון 'עמך  
 ברכתך' כפאמור:

(שערי תשובה אות כד)



(ט) לה' הישועה על עמך ברכתך  
 סלה. הישועה יש בה אותיות  
 הו"ה ברור הוא ואותיות ש"ע,  
 כמו שפתיוב בדברי הרב ז"ל.  
 והפונה היא, דהארת הפשינה  
 פראוי, היא כפשינה שם הו"ה



מוסר שלא ילבין פני חבירו, ושלא יאמר רכילות ולשה"ר, ושלא יקבלו, ולא יקנא אם רואה שהרשעים מצליחים בעוה"ז, רק ישמח ויאמר אם למכעיסיו

כך וכו':

ד א לְמַנְצַח בְּנִינֹת, מִזְמוֹר לְדָוִד:  
 ב בְּקִרְאִי, עֲנֵנִי | אֱלֹהֵי צְדָקָי, בַּצָּר  
 הִרְחַבְתָּ לִּי, חָנּוּנִי וְשָׁמַע תְּפִלָּתִי: ג בְּנִי  
 אִישׁ, עַד-מָה כְּבוֹדִי לְבָלְמָה, תִּאֶהְבֹּן  
 רִיק, תִּבְקָשׁוּ כֹּזֵב סֵלָה: ד וְדַעוּ כִּי-  
 הַפִּלָּה יִהְיֶה חֲסִיד לּוֹ, יִהְיֶה יִשְׁמַע  
 בְּקִרְאֵי אֱלֹהֵי: ה רְגִזוּ וְאֵל-תִּחַטְּאוּ,  
 אָמְרוּ בְּלִבְבְּכֶם עַל-מִשְׁפַּכְכֶם, וְדַמּוּ



רמז בזה הכנעת ד' היסודות

ובָּהֶם הִרְכַּבְתָּ הַפֶּל פֶּאֶשֶׁר לְכָל  
 פִּידוּע וכו', ירמז באופן זה דהיגו  
 רגזו ואל תחטאו לעמת יסוד  
 הרוח שלא תחטאו מצדו וכו',  
 שגם כן רמז תבת רגז'ו גימטריא  
 ברוח וכו', שגם לרבות תקנתו  
 הוא רוח נשברה הפך רגזו שהוא  
 לטובה וכו', אמרו בלבבכם התורה  
 פידוע לעמת יסוד האש איש ד'ת  
 וכו', על משפככם קריאת שמע  
 פידוע לעמת יסוד המים שהוא

ד (ה) רגזו ואל תחטאו אמרו  
 בלבבכם על משפככם ודמו  
 סלה. [אמרו] רבותינו ז"ל במסכת  
 ברכות (ה) אמר רבי שמעון בן  
 לקיש לעולם ירגז אדם יצר  
 הטוב על יצר הרע שנאמר רגזו  
 ואל תחטאו עין שם וכו', שגם  
 לרבות בכלל פונתו על פסוק  
 הנזכר רגזו וכו', שלעמת ד'  
 יסודות אש רוח מים עפר שממה